
PROJECT ALGEMENE VAKKEN IN DE TWEDE EN DERDE GRAAD VAN HET BEROEPSONDERWIJS

Wim Ottevaere & Francis Tanghe

De vernieuwing in het beroepsonderwijs is in Vrij Technisch Instituut (VTI) Kortrijk-Harelbeke al enkele jaren doorgestoten tot in het 7e jaar. In tweede en derde graad is de grootste verandering die tot nu toe verwezenlijkt is: het *Project Algemene Vakken (PAV)*.

1 WAT HOUDT DEZE VERNIEUWING IN?

Inhoudelijk betekent dit dat Nederlands (2u/week), wiskunde (2u/week), en maatschappelijke vorming (2u/week) worden vervangen door één vak, namelijk Project Algemene Vakken. Dit wordt onderwezen door één leerkracht, die een goed geselecteerd basisprogramma via thema's actief verwerkt. We streven een totale integratie van de algemene vakken na met aandacht voor de *basis-leerstof* van de individuele vakken. Door thema's te kiezen, vertrekkend vanuit het reële leven van de leerling, proberen we zinvolle instructie te geven. De thema's die dit schooljaar behandeld worden, zijn:

DERDE JAAR

Wegwijs in PAV; A... of B... bromt hij; Zakgeld: leergeld voor later; Het nieuws van de dag; Roken; Het openbaar vervoer; TV-kijken; Toerisme in België; Wegwijs in vlakke figuren; Telefoneren.

VIERDE JAAR

Wegwijs in PAV; Vandaal of... ; Reclame; 0,5 geblazen; Gezondheid; Sex... op leven en dood? (Aids); Snoep gezond... eet een appel; Als het kriebelt, moet je sporten; De zee: vriend of vijand; Wegwijs in meetkundige lichamen.

VIJFDE JAAR

Wegwijs in PAV; Kortrijk, mijn schoolgemeente; Veilig rijden; Drugs; Ons landje vroeger en nu; Zeg nee tegen racisme; Geld: de betaling; De Westhoek: streekverkenning.

ZESDE JAAR

Europa; Wonen: zorgen voor later?; Sterven; WO II, nu al vergeten?; Geld: kopen zonder kater (kadert ook in Bedrijfsbeheer); Streekverkenning: Normandië; Schoolverlater (met deelname in de geïntegreerde proef); Samenleving en gerecht.

ZEVENDE JAAR

Verenigde Naties; Beeldcultuur; Sparen en beleggen; Politiek, ver van mijn bed?; De uitdaging; Verzekeringen: niets voor mij.

In alle jaren wordt ook de actualiteit gevolgd. In de tweede graad worden de onderwerpen hoofdzakelijk door de leerkracht aangebracht en gegeven. In de derde graad verzorgen de leerlingen wekelijks zelf één uur actualiteit.

Pedagogisch betekent PAV ook een hele stap vooruit. Door zes uren geïntegreerd te werken krijgt de leraar de kans om met de leerlingen een goede relatie uit te bouwen, aandacht te hebben voor andere waarden in de klas. Dit alles: zinvolle leerstof, aandacht voor de problemen van de leerling, mooie werkmapjes, een positieve relatie... leidt tot een grotere motivatie bij de leerlingen.

De vernieuwing vraagt van iedereen die erbij betrokken is, een grote inspanning. De directie staat in voor tafels, kasten, prikborden, projector, video en ander didactisch materiaal (woordenboeken, kaarten, atlanten...) De leraar staat voor een totaal andere aanpak. Hij wordt geconfronteerd met vakoverschrijdend denken, uitwerken van actieve werkmethodes, opmaken van themabundels, groepswork met collega's. De leerlingen worden uitgenodigd tot medewerking, actieve inzet, werken in groep om te groeien naar zelfstandig verwerken van leerinhouden. Zo groeit door de vernieuwing stilaan een betere sfeer in het beroepsonderwijs.

2 DE VAKWERKGROEP PAV

DE COÖRDINATIE

- overkoepelend voor tweede en derde graad;
- link tussen directie en leerkrachten.

DE LEERKRACHTEN TWEDE GRAAD

- vergadermomenten: elke dinsdag 5e en 6e lesuur.

OPLEIDING	AANTAL LKR
wiskunde - economie - fysica	3
aardrijkskunde - wetenschappen - fysica	1
Nederlands - geschiedenis -	4
Nederlands - Engels - economie	1

DE LEERKRACHTEN DERDE GRAAD

- vergadermomenten: elke donderdag 5e en 6e lesuur.

OPLEIDING	AANTAL LKR
Nederlands - geschiedenis	4
aardrijkskunde - wetenschappen - economie/fysica	2

De vergadermomenten zijn op vrijwillige basis, met andere woorden deze twee uur zijn onbezoldigd, maar slechts heel uitzonderlijk is een leerkracht afwezig! Alleen de coördinator heeft 4 BPT-uren.

DOELSTELLINGEN VAN DE VAKWERKGROEP

- opmaken van de eigen themabundels;
- actualiseren van de bestaande bundels;
- opstellen van de gemeenschappelijke toetsen;
- uitwerken van
  - studiebezoeken;
  - activiteiten buiten of binnen de school;
- opmaken van een evenwichtige basis en extra verhouding;
- uitwisselen van pedagogische en didactische werkmethodes (vooral belangrijk door de vakoverschrijdende aanpak);
- evalueren van de eigen werking;
- opbouwen van een positieve groepssfeer onder alle PAV-leerkrachten, zonder daarom afstand te nemen van andere afdelingen uit de school.

3 OPMAAK EIGEN THEMABUNDELS

De opmaak van de themabundels gebeurt grotendeels in de teamvergadering. Dit neemt echter niet weg dat nog veel werk individueel en thuis gebeurt. De laatste jaren wordt er sterk naar gestreefd om alle bundels met de computer te maken zodat aanpassen in het vervolg gemakkelijker gaat.

WERKWIJZE VOOR HET OPMAKEN VAN DE BUNDELS

- (1) Welke doelstellingen staan in het leerplan?
- (2) Welke doelstellingen voegen wij daar zelf nog aan toe?
- (3) Wat kan er allemaal in de bundel komen?
- (4) Iedereen verzamelt informatie, documentatie, videobeelden, jeugdboeken,...
- (5) Het materiaal wordt samengebracht, het draaiboek wordt opgesteld.
- (6) Verdeling van de taken en eerste afspraken in verband met werkvorm.

- (7) Iedereen werkt zijn stukje volledig uit.
- (8) Gezamenlijke bespreking van de afgewerkte stukjes.
- (9) Definitieve verwerking.